

De *Informacie* van 1514 is een van de belangrijkste bronnen met betrekking tot Holland en West-Friesland omstreeks het jaar 1500. De gegevens in deze bronnen werden in opdracht van de Staten verzameld met als doel de relatieve economische draagkracht van dorpen en steden te bepalen. Zodoende hoopte men tot een (meer) rechtvaardige verdeling van belastingheffing te komen. Met naam genoemde vertegenwoordigers van de steden en dorpen werden volgens een vast stramien gevraagd naar zaken als het aantal haardsteden, de aard van de bedrijvigheid en de accijnzen. De *Informacie* bevat zeer veel gegevens, ook uit onze streken, bij voorbeeld over Haarlem, 'Sparendam', Heemstede, Beverwijk, Heemskerk en 'Wijck up Zee'.

Wat Schoten betreft, blijkt uit de *Informacie* onder meer dat er in 1514 zo'n 50 huizen met in totaal ongeveer 200 bewoners waren. Accijnzen op bier en wijn werden er door Schoten niet geheven.

Het origineel van de *Informacie* is te vinden in het Nationaal Archief (Archief van de Grafelijkheidsrekenkamer of Rekenkamer der Domeinen van Holland. Toegangsnummer 3.01.27.01 & inventarisnummer 648A).

SCHOETEN

Upten 15en in Septembri anno voors. soe hebben wy gehoert die van Schoten, als, Engebrecht Lubbertsz., schoudt, oudt omtrent 30 jaeren, Aelbrecht Dirxszoon, oudt 60 jaer, Wyntgen Gerbrantszoon, oudt 30 jaer ende Jan Claeszoon, oudt 50 jaeren of daeromtrent, scepenen ende gebuyeren aldaer, die by huerluyder eeden als voeren verclaert hebben, eerst,

Up Ie, datter zijn omtrent 50 bewoende haertsteden, ende datter over 10 jaeren niet veel meer ofte min geweest en zijn dan nu.

Up Iie seggen, dat zyt niet wel en weten maer houdent nae de huysen, dat zy omtrent 200 communicanten hebben.

Up IIIe seggen, dat zy geen exchijsen en geven van bier ofte wijn,

noch en es tselve niet belast van eenige renten.

Up IVe seggen, dat zy gedeelt zijn in drie schoutambochten, alsoe drie diversche ambochsheerlicheiden zijn, ende nochtans in den schiltaele onder Schoten begrepen zijn, ende gaderen huerl. portie in de beden ende ommeslagen by schotponden, daerof Schoten, staende onder den heere van Brederoede, staet up 10 pont; tVlielant, daer ambochsheere es Gerrit van Berckenroede, oock up 10 pont; ende tambocht van den Bosch, toebehoerende Jacob van Borselen, staet up 4½ pont, ende en weten niet te verclaeren, wat elck schotpont draecht of hoe dat zijt estimeren, maer als zy yet te gelden hebben, dat vinden zy onderlinge.

Up Ve seggen, dat zy hem generen mit lantelinghe, mit waghen te vaeren om vracht sandt te voeren ende andere hantwerck.

Dat deselve 3 ambachsheerlicheyden groot zijn omtrent 325 mergen, daerof dat den buyeren toebehoert omtrent 50 mergen, ende tandere behoert thuyt te Haerlem, tAmsterdam, Alcmaer ende elders, maer meest te Haerlem, ende oock sommige cloosters, als de cathuysers te Coelen, de regulieren buyten Haerlem, de carthuysers by Amsterdam, ende de Pauwelsbroeders tAmsterdam. Ende es de mergen aldaer waerdich in coope den penninck 25 of daeromtrent, ende gelt te huyere 3, 3½ ende 4 Rh. gl. tsjaers.

Seggen voorts, dat de buyren tlandt aldaer tmeestendeel gebruycken, uytgedaen zeeckere poorters van Herlem, als Jan Baerntszoon, Gerrit Bouwenszoon, die aldaer ossen weijen.

Ende als van cloosters, die regulieren buyten Haerlem die bruycken zeeckere landen, daerof zy de grootte niet en weten; die susteren van Sinte Marien te Haerlem die bruycken omtrent 5 mergen lants; de Magdalenen die gebruycken 12 mergen lants, den cathuysers buyten Amsterdam toebehoerende, daerof zy mit hemluyden niet en contribuieren.

Up VIe seggen, dat zy geen dijck en hebben, maer gelden mede in de sluytgelt tot Sparendamme, dat up te mergen jaerlicx bedraecht een halve stuver oft een stuver.

Noch SCHOETEN.

Daernae noch gehoert, des anderen daechs, Symon van der Voerde, oudt 34 jaer, schout van den Bosch, begrepen in Schoten hier voeren, Harinck Gerritszoon, oudt 49 jaer, Claes Claess., oudt 50 haer, Gillis Gerritszoon, oudt 32 jaer, Claes Willemszoon, oudt 18 jaer ende Pieter Janszoon, oudt 26 jaer, inwonende en contribuierende mit die van Schoten; seggen,

Up Ie, datter zijn 49 hertsteden, ende daer is binnen 10 jaeren een huys ofgebrant, dat ombetymmert blijft.

Up Iie en weten zy niet wel te verclaeren.

Up IIIe, zy en geven geen exchijs van wijn, bier oft anders, ende en

zijn niet belast van eenighen renten.

Up IVe seggen zy, datter zijn zesse schoutambochten ende ambochsheerlicheden, all gelegen ende geldende mit Schoten, als: Schoten, Akendam, de Canesie, den Bosch, tVlielant ende Berckenroedeshofstede, ende dat als men eenige beden ofte ommeslagen geeft, zoe werdden die gegadert naer huer goet, sonder dat zy hebben zeeckere pondinghen ofte kerven, ende gelden, te weten als Schoten int geheel gesommeert wert om 50 Rh. gl., zoe geeft Schoeten 20 Rh. gl., 'tVlielant oock 20 Rh. gl., den Bosch ende Canesie 5 Rh. gl., facit 10 Rh. gl., ende Berckenroeders jurisdictie en geeft niet, alsoe zy seggen dat zy mitter stede gelden. Seggen voorts dat de ghene die 200 Rh. gl. rijck es, soude wel geven in de voors. 50 Rh. gl. 2 Rh. gl. eens, ende voorts nae advenant.

Up Ve seggen, dat zy hem generen mit lantelinghe, ende dat tlandt onder den Bosch gelegen groot es 116 mergen, zonder dat zy weten hoe groot de andere landen zijn, onder de andere ambochsheerlicheyden gelegen, daerof zy hebben heml. toebehoerende 3 mergen, ende tander land behoert buyten. Ende de mergen zoude wel gelden te coop den penninck 25, deen deur tandere, ende 4 Rh. gl. de mergen te huyere; welcke 116 mergen zy bruycken up 30 mergen nae, die buyten gebruyct werdden by poorters ende andere, die daer up huer goet wonen, ende niet mede en gelden noch en contribueren, maer en hebben geen cloosters die aldaer lant bruycken.

Up VIe seggen, dat zy geen dijck en hebben te houden, noch en geven geen sluysgelt.